

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

ATASKAITA DĖL TAURAGĖS RAJONO LAUKSARGIŲ PAGRINDINĖJE MOKYKLOJE ATLIKTŲ FINANSINIO IR TEISĖTUMO AUDITO PROCEDŪRŲ REZULTATŲ

2017 m. gegužės 31 d. Nr. AP-8
Tauragė

IŽANGA

Audito procedūros atliktos vadovaujantis Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2017 metų veiklos planu¹ ir Savivaldybės kontrolieriaus 2016-09-05 pavedimu Nr. PA-3. Ši audito procedūrų rezultatų ataskaita yra Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių finansinio ir teisėtumo audito sudėtinė dalis.

Audito procedūrų tikslas – įvertinti Tauragės r. Lauksargių pagrindinės mokyklos 2016 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą ir teisingumą, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą reikšmingose srityse.

Audituojamas subjektas – Tauragės r. Lauksargių pagrindinė mokykla (toliau – Mokykla). Identifikavimo kodas – 190471540, registracijos adresas Lauksargių k., Lauksargių sen., Tauragės r. sav. Mokykla yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurios savininkas – Tauragės rajono savivaldybė, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Tauragės rajono savivaldybės taryba. Mokyklos veiklos tikslas - plėtoti dvasines, intelektines ir fizines asmens galias, bendrąsias ir esmines dalykines kompetencijas, būtinas tolesniam mokinių mokymuisi, profesinei karjerai ir savarankiškam gyvenimui.

Audituojamas laikotarpis – 2016 metai.

Audituojamu laikotarpiu Mokyklai vadovavo direktorius Henrikas Banevičius, vyriausiojo buhalterio pareigas ėjo Nijolė Baciėnė.

Audito procedūrų rezultatų ataskaitoje pateikti tik šių procedūrų metu atlikti ir nustatyti dalykai. Atliekant auditą daryta prielaida, kad visi pateikti duomenys yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2016-11-03 įsakymas Nr. V-5.

AUDITO PROCEDŪRŲ APIMTIS IR METODAI

Finansinio ir teisėtumo audito procedūros atliktos pagal Valstybinio audito reikalavimus² ir Tarptautinius audito standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių įvykių, ūkinių operacijų ir sudarytų sandorių.

Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Audito metu vertinome Mokyklos 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas. Finansinių ataskaitų rinkinys parengtas pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2016 m. pradžioje buvo iš viso 560,7 tūkst. Eur, pabaigoje – 557,3 tūkst. Eur.

2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas, Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčio dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2), Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita (forma Nr. 3), Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4). Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Mokykla 2016 m. vykdė vieną programą „Ugdymosi kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa“ (kodas 01.09). Šiai programai įgyvendinti panaudota 344,9 tūkst. Eur asignavimų, iš jų 309,5 tūkst. Eur darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, 28,5 tūkst. Eur prekių ir paslaugų naudojimui ir 7,5 tūkst. Eur turto įsigijimui. Metų eigoje gauta ir panaudota 10,1 tūkst. Eur iš Savivaldybės valdymo programos priemonės „Savivaldybės pastatų ir kitų objektų remontas, materialinės bazės atnaujinimas ir plėtra“ turto įsigijimui ir einamajam remontui. 2016 m. įstaiga nepanaudojo programos sąmatoje patvirtintų 1,6 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audito metu vertinome, ar savivaldybės (valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos) lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai:

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

- ◆ kaip laikomasi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų, ar racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai prekių ir paslaugų įsigijimui;
- ◆ ar įstaigai skirtos lėšos prekėms, paslaugoms ir kitoms išlaidoms buvo naudojamos pagal tikslinę paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka;
- ◆ ar laikomasi darbo užmokesčio ir kitų išmokų mokėjimą bei darbo laiko apskaitą reglamentuojančių teisės aktų;
- ◆ turto įsigijimo, apskaitos ir inventorizacijos atlikimo teisėtumą.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas procedūras.

AUDITO PROCEDŪRŲ PASTEBĖJIMAI, REKOMENDACIJOS

1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mokyklos 2016 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą ir įstaigos duomenis.

2. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio

Mokyklos 2016 m. finansinių ataskaitų rinkinys parengtas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi visas įvykusias ūkines operacijas ir sąskaitų likučius.

3. Dėl biudžeto lėšų naudojimo ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo

Pagal biudžeto sandaros įstatymą³ asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą. Biudžetinių įstaigų įstatyme⁴ nurodyta įstaigos vadovo pareiga užtikrinti racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą biudžetinės įstaigos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą.

3.1. Darbo laiko apskaita ir apmokėjimas už darbą

Mokykloje nesilaikoma DK 144 str. reikalavimų, kad maksimalus darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, per septynias dienas neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų. Ir DK 157 str. reikalavimų, kad metinė viršvalandinių darbų trukmė gali būti ne daugiau nei 180 val. per metus, nes mokyklos kūrikai per sausio mėn. dirbo nuo 81 iki 86 val. viršvalandžių, o vasario mėn. nuo 68 iki 76 val. Nustatėme kūrিকams apskaičiuoto darbo užmokesčio neatitikimus, nes darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose pažymėta, kad kūrikai dirbo visas kalendorines sausio ir vasario mėn.

³ 1990-07-30 Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas Nr. I-430 5 str. (su vėlesniais pakeitimais)

⁴ 1995-12-15 Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas“ Nr. I-1113 9 str. (su vėlesniais pakeitimais)

dienas (neužtikrinamas darbuotojų poilsio laikas), o pagrindinis darbo užmokestis skaičiuojamas pagal mokyklos darbo dienų skaičių.

Ankstesnio audito metu teikėme pastebėjimus dėl darbo sutarčių įforminimo ir jų papildymo apie pasikeitimus. Pažymėtina, kad situacija nepasikeitė, darbo sutartys su darbuotojais sudarytos ir pasirašytos abiejų šalių, tačiau sutartyse nėra nei vieno įrašo apie darbo apmokėjimo sąlygų pasikeitimus⁵ ir tuo nesilaikoma Darbo kodekso 120 str. reikalavimų, kad keičiant darbo sutarties sąlygas, pakeitimai įforminami abiejuose darbo sutarties egzemplioriuose. Nustatyti atvejai, kai nėra įrašų apie darbuotojo atleidimą.

3.2. Viešieji pirkimai

Vertindami kaip Mokykloje laikomasi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų, ar racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai prekių ir paslaugų įsigijimui nustatėme, kad įstaigos vidaus kontrolės sistema viešųjų pirkimų srityje tobulintina. Nėra naudojamos pirkimų apskaitos priemonės, nevykdomos viešojo pirkimo procedūros pagal teisės aktų reikalavimus, neužtikrinamas racionalus įstaigai reikalingų prekių ir paslaugų įsigijimas.

Audito procedūrų metu nustatėme, kad:

Nesilaikoma Viešųjų pirkimų įstatymo⁶ 18 str. 7 dalies reikalavimų, nes elektros energija perkama iš AB „Energijos skirstymo operatoriaus“⁷ nors rinkoje gausu elektros energijos tiekėjų ir mažesne kaina. Siuntų ir interneto paslaugos perkamos pagal prieš daugiau nei tris metus sudarytas sutartis⁸ ir kt. Nesiekama tikslo racionaliai ir ekonomiškai naudoti skirtus asignavimus.

Nėra įrodymų, kad atskiros prekės ir paslaugos (ūkinės medžiagos, transporto remonto paslaugos) įsigytos atlikus viešojo pirkimo procedūras ir taip neilaukiama VPI 85 straipsnio „Supaprastintų pirkimų atlikimo tvarka“ 4 dalies reikalavimo, kad perkančioji organizacija turi turėti dokumentus, pagrindžiančius jos priimtų sprendimų atitiktį šio įstatymo reikalavimus.

Vykdamas viešuosius pirkimus nesilaikoma direktoriaus įsakymu patvirtintų Viešųjų pirkimų taisyklių⁹ 72 p., kad pirkimo vertei viršijant 3 tūkst. Eur Perkančioji organizacija privalo apklausti tiekėjus raštu, nes perkant skystą kura-dyzeliną bei medienos briketus tiekėjai apklausti žodžiu ir sudarytos pirkimo sutartys. Per metus Mokykla dyzelino įsigijo už 4,8 tūkst. Eur, o pjuvenų briketų už 10,7 tūkst. Eur.

⁵ Keitėsi pareiginės algos koeficientai, MMA, etatiniai krūviai ir t.t.

⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷ 2002-02-19 sutartis Nr. 66253 su AB LESTO

⁸ 2004-09-06 Nr. 32-66 su AB Lietuvos paštas; 2013-02-26 Nr. TL60057577-120718 su AB TEO LT

⁹ Patvirtintos direktoriaus 2016-05-05 įsakymu Nr. 106-V.

Neužtikrinama viešųjų pirkimų apskaita bei viešinimas, nes ne visi pirkimai užregistruoti Pirkimų registracijos žurnale¹⁰, informacija apie atliktus pirkimus neskelbiama įstaigos interneto svetainėje, nerengiama ir neteikiama metinė viešųjų pirkimų ataskaita teisės aktų nustatyta tvarka.

3.3. Kiti pastebėjimai

Mokinių pavėžėjimas į mokyklą ir namus vykdomas pagal direktoriaus įsakymu¹¹ patvirtintą ir su Savivaldybės administracijos direktoriumi suderintą mokinių pavėžėjimo 2016/2017 mokslo metams grafiką, kuriame aiškiai nurodyti maršrutai ir kilometrai. Pagal atskirais direktoriaus įsakymais patvirtintas programas bei maršrutus mokiniai ir mokytojai mokykliniu autobusu vyksta į edukacines išvykas. Mokykloje netinkamai pildomi mokyklinio autobuso kelionės lapai: nurodomi maršrutai tik į vieną pusę, atskirais atvejais nurodomas didesnis kilometrų skaičius nei numatyta mokinių pavėžėjimo grafike ar edukacinės išvykos maršrute¹², nepateikiama informacija kokiais maršrutais ir koku tikslu pravažiuoti papildomi kilometrai. Nukrypimai atskiruose maršrutuose siekia nuo 28 iki 144 kilometrų ir taip nepagrįstai nurašomos didesnės kuro sąnaudos.

Mokyklos ilgalaikio materialiojo turto metinė inventorizacija atlikta, duomenys sutampa su apskaitos duomenimis, tačiau inventorizacija atlikta formaliai, nes:

- inventorizavimo apraše Nr. 2016/IT-3 nurodytas vienas mokyklos pastatas, faktiškai įstaiga valdo ir yra įregistruota Nekilnojamojo turto registre 4 objektai: pastatas-mokykla, pastatas – valgykla, pastatas-katilinė ir kiti inžineriniai statiniai – aikštelė;

- inventorizavimo apraše Nr. 2016/IT-05 kitų mašinų ir įrenginių sąrašė nurodytos dvi vaizdo stebėjimo sistemos, iš jų viena įrengta 2009 m., kita 2016 m. Pavaduotojo ūkio reikalams teigimu 2016 m. įrengta nauja vaizdo stebėjimo sistema, nes ankstesnioji sugedusi ir netinkama naudoti. Tačiau inventorizacijos komisija apie tai nepažymėjo ir jokių siūlymų vadovybei nepateikė.

Pažymėtina, kad pagal 12-ojo Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto¹³ 11 p. viešojo sektoriaus subjektas ilgalaikio materialiojo turto apskaitą turi tvarkyti pagal turto vienetus.

4. Rekomendacijos

Atsižvelgiant į audito procedūrų rezultatų ataskaitoje nurodytus dalykus Mokyklai rekomenduojame:

1. Laikytis Darbo kodekso reikalavimų nustatant darbo laiką kūrikams ir darbo užmokestį skaičiuoti už faktiškai dirbtas dienas.

¹⁰ Neužregistruota: Skystas kuras-dyzelinas už 4,8 tūkst. Eur; pjuvenų briketai už 2,4 tūkst. Eur; transporto paslaugos 2,2 tūkst. Eur; Vaizdo stebėjimo sistemos ir apsaugos signalizacijos bei jų įrengimo ir apsaugos paslaugos pirkimas 7,3 tūkst. Eur; šiluminės trąšos įrengimas 7,9 tūkst. Eur.

¹¹ 2016-09-12 įsakymas Nr. 14-V.

¹² Pavyzdžiai: 2016-11-25 kelionės lapas Nr. 21 „Oplankys-Vilnius“ 664 km; 2016-12-23 kelionės lapas Nr. 23 „Lauksargiai – Klaipėda“ 322 km ir kt.

¹³ 12 –asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ patvirtintas LR Finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 (su vėlesniais pakeitimais).

2. Siekiant racionaliau ir ekonomiškiau panaudoti įstaigai skiriamas lėšas sudaryti terminuotas sutartis dėl elektros energijos, interneto ir siuntų paslaugų teikimo.

3. Viešuosius pirkimus vykdyti, prekių ir paslaugų įsigijimo sutartis sudaryti vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo, Mokyklos Supaprastintų viešųjų pirkimo taisyklių reikalavimais (pirkimų registravimas, apklausos pažymų rengimas, pirkimų viešinimas ir ataskaitų apie per metus atliktus viešuosius pirkimus teikimas).

4. Siekiant užtikrinti pagrįstą ir teisėtą mokyklinio autobuso kuro sąnaudų nurašymą kelionės lapuose detalizuoti nukrypimus nuo patvirtintų maršrutų bei juos patvirtinti vykusio darbuotojo parašu.

5. Siekti, kad metinė turto inventorizacija nebūtų formalus dalykas, o įstaiga iš inventorizacijos gautų realios naudos, tai yra tikrą ir teisingą vaizdą apie turtą ir įsipareigojimus.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. šios ataskaitos priedą).

Savivaldybės kontrolierė

Kostė Čiapienė

Susipažinome

Tauragės r. Lauksargių pagrindinės mokyklos direktoriaus
pavadootoja ugdymui, laikinai einanti direktoriaus pareigas

Violeta Meilienė

Vyr. buhalterė

Nijolė Baciienė

Ataskaitos „Dėl Tauragės r. Lauksargių pagrindinėje mokykloje atliktų audito procedūrų rezultatų“ priedas

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Laikytis Darbo kodekso reikalavimų nustatant darbo laiką kūrėjams ir darbo užmokestį skaičiuoti už faktiškai dirbtas dienas.	Tauragės r. Lauksargių pagrindinė mokykla	Siekiant laikytis DK 144 str. ir 157 str. reikalavimų bus teikiamas prašymas Tauragės r. sav. Tarybai dėl dar vieno kūrėjo etato patvirtinimo, optimizuojamas darbo laiko grafikas.	Iki 2017.12.15
2.	Siekiant racionaliau ir ekonomiškiau panaudoti įstaigai skiriamas lėšas sudaryti terminuotas sutartis dėl elektros energijos, interneto ir siuntų paslaugų teikimo.		Atlikus viešojo pirkimo procedūras visos rekomendacijose paminėtos sutartys bus sudarytos terminuotas, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus.	Iki 2017-07-31
3.	Viešuosius pirkimus vykdyti, prekių ir paslaugų įsigijimo sutartis sudaryti vadovaujantis LR Viešųjų pirkimų įstatymo, Mokyklos Supaprastintų viešųjų pirkimo taisyklių reikalavimais (pirkimų registravimas, apklausos pažymų rengimas, pirkimų viešinimas ir ataskaitų apie per metus atliktus viešuosius pirkimus teikimas).		Viešųjų pirkimą vykdymą vykdysime tiksliau, laikantis LR Viešųjų pirkimų įstatymo ir Mokyklos Supaprastintų viešųjų pirkimo taisyklių reikalavimų. Yra tvarkomas mokyklos internetinis puslapis papildomų duomenų įkėlimui. Informacija bus viešinama.	Nuolat vykdamas viešuosius pirkimus
4.	Siekiant užtikrinti pagrįstą ir teisėtą mokyklinio autobuso kuro sąnaudų nurašymą kelionės lapuose detalizuoti nukrypimus nuo patvirtintų maršrutų bei juos patvirtinti vykusio darbuotojo parašu.		Atsižvelgiant į pastebėjimus, kelionės lapuose maršrutus detalizuosime smulkiau ir visus nukrypimus nuo maršrutų patvirtinsime vykusio darbuotojo parašu.	Nuolat, pildant kelionės lapus
5.	Siekti, kad metinė turto inventurizacija nebūtų formalus dalykas, o įstaiga iš inventurizacijos gautų realios naudos, tai yra tikrą ir teisingą vaizdą apie turta ir įsipareigojimus.		Atlikdami metinę turto inventurizaciją, įvertinsime turto būklę, ar įstaiga turi netinkamo naudoti ir nuvertėjimo požymių turinčio turto. Duomenis sulysinsime su NTR duomenimis .	Iki 2017.12.15
<p>Atstovai ryšiams, atsakingi už Tauragės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:</p> <p>Direktoriaus pavaduotojas ūkiui Mantas Dimša, tel. Nr. (8 446) 41240 (2,3,4 rekomendacijos) Vyr.buhalterė Nijolė Baciënė, tel Nr.(8 446) 41217 (1, 2 rekomendacijos)</p>				